

2. Гонтарчук О. В. Читання – це просте й доступне дозвілля / О. В. Гонтарчук // Зб. наук. та науково-метод. пр. [ред. кол. В. Є. Берека (гол.) та ін.]. Хмельницький: ПП «Символ», 2019. С. 51.
3. Завадська Н. Сучасний образ бібліотекаря у контексті соціальних комунікацій // Бібліотечний форум. 2018. № 1. С. 2-4.
4. Огороднікова Л. В. Сучасний бібліотекар: нові технології – нові можливості / Л. В. Огороднікова // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету: Серія: Бібліотекознавство. Книгознавство. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет, 2008. С. 307-310.
5. Примаченко Н. Портфоліо, або Професійний портрет бібліотекаря // Шкільний бібліотечно-інформаційний центр. 2011. № 9. С. 42-52.
6. Сухомлинський В. О. Сто порад учителю // Вибрані твори: у 5-ти т. Т. 3. К.: Радянська школа, 1977. С. 7, 283.
7. Стратегія розвитку читання на період до 2032 року «Читання як життєва стратегія». URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/chytannia-iak-zhytti..>
8. Тонких Г. Літературний пікнік // Шкільна бібліотека. 2020. № 06-07. С. 4-5.

Веремійчук Світлана,
вчителька української мови та літератури
Кунівського ліцею Плузненської ОТГ,
старший вчитель

Світ врятує література Креативні та сучасні стратегії формування читацької компетентності

Університетом Сассекса (Велика Британія) у 2009 році було проведено експеримент, у ході якого людину спочатку доводили до стресового стану, після чого учасникам досліджу обирали один із методів релаксації

У наш час люди читають дуже багато – незліченні повідомлення, стрічка новин нон-стоп, улюблені блоги в Інтернеті... Але, на жаль, читають не книги. Сьогодні весь світ занепокоєний тенденцією до зниження рівня дитячого читання – це одна з найболючіших проблем. Чому ж діти не читають? Причини всім відомі: надмірне захоплення телевізором, відео, комп'ютером; недостатня кількість цікавих книг, перевага «ділового» читання над читанням «для душі»; відсутність зацікавленості батьків до читання дитини або неможливість купити книжку за високу ціну; низька матеріально-технічна база бібліотек, нестабільне комплектування; відсутність державних програм підтримки читання та формування інформаційної культури особистості. А ще й те, що потрібна книга потрапила до дитячих рук невчасно, – їм мало читали вголос, бо вдома це не прийнято, або навпаки, ставлення до книги перебільшено бережливе – її не дозволяється взяти в ліжку чи на кухню. І тому читання перетворилося зі свята на обов'язок.

Як же сформувати любов до читання у дитини?

Кожна книга повинна прийти до дитини у відповідному віці, інакше дружба з нею може і не відбутися. Існує думка про те, що вроджені здібності до читання у дітей виявляються у віці від 18 місяців до 3 років. А психологи вважають, що прищепити любов до книги та читання можна лише до 9 років, бо пізніше зробити це складно і практично неможливо. Отже, процес залучення по пізнанню світу через книгу припадає на дошкільний та молодший шкільний вік. Наука констатує, що прищеплення дітям інтересу до читання на 90% залежить від батьків.

ПОРАДИ БАТЬКАМ

1. **Станьте прикладом для своєї дитини.** Коли дитина виростає в оточенні книг, вона буде більше любити їх. Більше часу проводьте з книгою, а потім не буде зайвим розповісти дитині, які враження у вас залишилися від прочитаної книги.
2. **Створіть атмосферу для читання.** Важливо облаштувати тихий, затишний куточок, в якому будуть розташовані книги. Для цього не потрібно особливих витрат: два стільці та натягнуте простирадло стануть прекрасною імітацією будиночка, який так люблять діти.
3. **Переносьте книги в реальне життя.** Якщо вашій дитині подобається казка «Хлопчик-Зірка» – вирушайте в планетарій, книги про тварин – у зоопарк, історичні – звичайно, у музеї....

4. **Прочитайте книгу, а потім подивіться фільм.** Виберіть твір, який було екранізовано. Прочитайте кілька розділів, а потім влаштуйте сімейну кіновечірку.

5. **Розкладіть книги в різних місцях.** Не тримайте дитячі книги на полицях, а розкладіть їх всюди. Нехай діти завжди мають доступ до них.

6. **Читайте книги вголос.** Дитина сприймає читання як нудну роботу. Не змушуйте її читати. Замість цього дайте їй відчуття, що читання – це заняття для відпочинку. Читайте вголос, зробіть це заняття цікавим і веселим. Якщо вона запинається або не може прочитати слово, проявіть терпіння. Дозвольте їй читати в зручному для неї темпі.

7. **Даруйте книги та привчайте до цього дитину.** Якщо дитина не знає, що подарувати другу на день народження, допоможіть їй з вибором книги. Крім того, попросіть її підписати, пояснивши, чому ця книга призначається саме йому.

8. **Відвідайте бібліотеку разом із дитиною.** Дитині завжди цікаво знаходитися в новому, незвичному місці, а в нашому випадку бібліотека стане прекрасним варіантом. Ви можете зареєструвати свою дитину в списку читачів, що стане ще одним приводом для неї почати читати книги.

9. **Дозвольте дітям самостійно обирати книги, будь-то комікси, ілюстровані книжки, фентезі тощо.** Нехай вони мають вільний доступ до бібліотеки і знають, що завжди можуть обрати книжку до настрою.

10. **Регулярно поповнюйте домашню бібліотеку.** При цьому слідкуйте, аби книжкову полицю постійно поповнювали нові історії. У будинку з'явилося цуценя – подаруйте дитині книгу про собак. Дитина перейшла в іншу школу – подаруйте книгу. Таким чином, у дитини залишаться спогади, до яких вона завжди зможе повернутися перед сном.

11. **Ставте запитання.** Дізнайтеся, які персонажі подобаються дитині, що, на її думку, відбудеться далі і як вона вчинила б в аналогічній ситуації. Важливо навчити дитину розуміти зміст прочитаного.

12. **Використовуйте аудіокниги.** Не можна недооцінювати аудіокниги через те, що з їх допомогою діти вчаться не тільки читати, а й розмовляти з упевненістю і правильною інтонацією.

13. **Створіть клуб читачів.** Для цього буде потрібно запросити друга або подругу дитини на зустріч, де вони разом будуть обговорювати прочитану раніше книгу.

Формування читацького інтересу цілеспрямовано продовжується і у початковій школі. Вчителі добре знають, як нелегко навчити малечу читати, але ще важче виховати вдумливого читача.

ПОРАДИ ВЧИТЕЛЯМ: використовуйте різноманітні інструменти, експериментуйте.

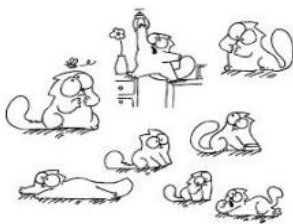
1. Екранізація прочитаного

Зліпите з пластиліну головних героїв, і створіть свій мультфільм з програмою «Claymation Studio»

Намалюйте свій мультфільм

Діти - головні герої фільму

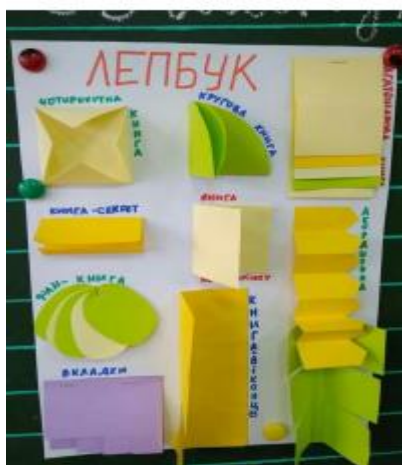
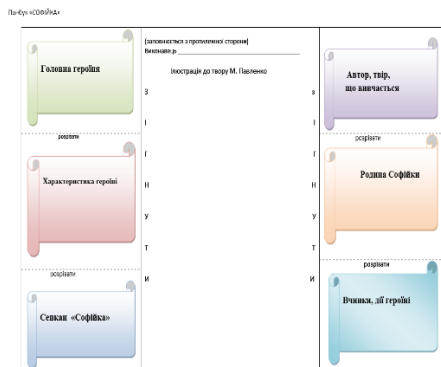

2. Читацький щоденник

ГОЛОВНІ ГЕРОЇ	НАЗВА КНИГИ / ІСТОРІЇ
1 _____	_____
2 _____	_____
3 _____	_____
4 _____	_____
5 _____	_____
МІЙ УЛЮБЛЕНИЙ ПЕРСОНАЖ	АВТОР
[]	_____
	ІЛЮСТРАТОР

3. Створіть 3D книгу: панбук, лепбук, лопорелло

4. Читацький челендж

Ім'я _____

#10	Назва, автор: Жанр:
#9	Назва, автор: Жанр:
#8	Назва, автор: Жанр:
#7	Назва, автор: Жанр:
#6	Назва, автор: Жанр:
#5	Назва, автор: Жанр:
#4	Назва, автор: Жанр:
#3	Назва, автор: Жанр:
#2	Назва, автор: Жанр:
#1	Назва, автор: Жанр:

Поставте собі вилки, прочитали 10 книг!
На кожну прочиту книгу заповнюйте інформацію (назва, автор, жанр), розфарбуйте правокутник, поверніть і полюбуйте власну... вежу з книг!
А можливо, ваша вежа складатиметься з 20-ти повертів, 50-ти, 40-ка?.

Вежа книг ЧЕЛЕНДЖ

Цікаві завдання – цікавий урок

Успіх в навчанні залежить також від швидкого читання, бо в середніх класах учні дуже повільно читають, тому на підготовку уроків витрачають більше часу, ніж 4-5 години, а щоб бути успішним у навчанні учень 9 класу за хвилину повинен прочитати до 400 слів.

Прочитай «дзеркальні» речення.

Мороз малює на інків ирозу.
 Бабуся швидко ежя'в икчивакур.
 Небо вкрилося имиріс имарамх.
 На гілочку сіла ачовіпс акшатп.
 На дачі икчабак і тивокос акчулбя.

Цікаві вправи із швидко

читання:

Прочитай текст, в якому слова написані задом наперед. Перекажи текст по пам'яті.

ЄОРТ ТЯНЕШОК

єорТ тянешок – енроч, еріс і еліб иличабоп ушим і ясилуник аз юен. ашиМ алунбиртс в укнаб з моншороб. атянешоК – аз юен. ашиМ алкетв. А з икнаб олзілив єорт хиліб тянешок.

єорТ хиліб тянешок иличабоп ан ї'рівдоп убаж і ясилуник аз юен. абаЖ алунбиртс в убурт. атянешоК – аз юен! З ибурт олзілив єорт хинроч тянешок.

мітоП инов иличабоп в укватс убир і ясилуник аз юен. абиР алвилпоп, а з идов олунирив єорт хирком тянешок.

инов илунхосбо і илатс, имиця илуб: минроч, миріс і миліб.

Супершвидкий переказ

Ім'я _____

Ваше ставлення до твору (розділу, параграфу):

- Оцініть початок			
- Ваше ставлення до персонажів			
- Оцініть фінал (завершення)			
- Наскільки сподобався твір?			

Створення обкладинки книги

Ім'я _____

Ваше завдання - створити книжкову обкладинку для прочитаної історії. На лицьовій стороні має бути заголовок, ім'я автора та зображення, що стосується твору. На зворотному боці має бути короткий підсумок, щоб зацікавити людей історією, і не видавати фінал!

Зоряний план переказу

Переказ твору може бути дуже захоплюючим! Цей Зоряний план вам допоможе.
Перекажіть усно твір, використовуючи підказки на кожному із променів зрки.

Зоряний план переказу 2

Ім'я _____

Переказ твору може бути дуже захоплюючим! Цей Зоряний план вам допоможе.
Перекажіть письмово твір, використовуючи підказки на кожній зрці.

Назва _____

Хто? _____

Що? _____

Коли? _____

Де? _____

Чому? _____

Активация
Чтобы активировать
"Параметры".

Переказ Веселки

	Час і місце подій...
	Персонажі твору...
	Живо опишіть проблему твору
	Зосередьтеся на важливих деталях...
	Більш улюблений момент твору - це...
	Фінал твору...

Створення коміксів

Write Comics

1

Witty Comics

2

Створення коміксів

Pixton

3

Canva

4

Додатки для читання для дітей

Безкоштовний доступ до читання та слухання книжок у мобільному додатку від Yakaboo - <https://bit.ly/3i3gN3R>

1

Електронні дитячі книги від Видавництва Старого Лева - <https://bit.ly/3a27X9y>

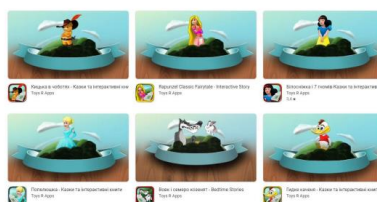
2

Українські народні та авторські казки (тексти) kazky.org.ua

3

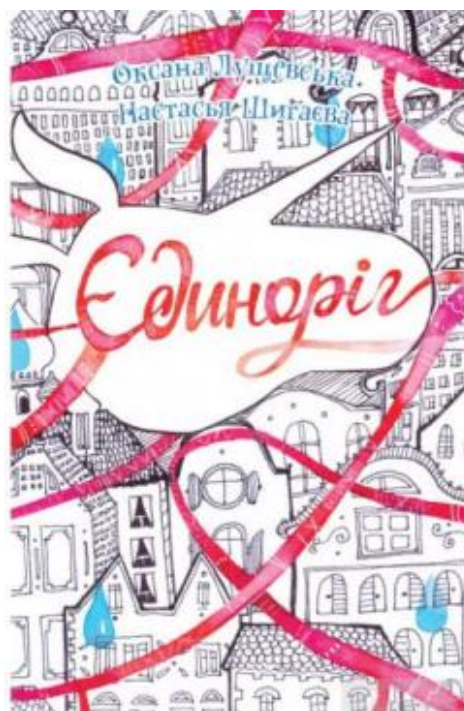

Інтерактивні казки

Play Market

Підбірка книг, які можна почитати під час війни: добрі та заспокійливі історії для дітей

Книги, книги на полицях,
Завше тихо поміж книг.
Та яку ти не розгорнеш –
То й легенда в кожній з них.
То в одній синіє море,
В іншій криється тайга.
А ось в тій – Північний полюс,
Де морози і пурга...
Все, що серце і що розум
Вік творили не один,
Повизбирувало людство
В книги – перли із перлин.

Ю. Ванаг

Читайте, розвивайтеся, мрійте, подорожуйте. А книги допоможуть вам в цьому!

P. S. Переглянути презентацію можна за покликанням
<https://docs.google.com/presentation/d/1zOTeNssPizqwCY-WnBu4EroCEhcMqPFd/edit#slide=id.p5>

Ілюстрації використано з інтернету

Григоровська Антоніна,
вчитель української мови та літератури
ліцею №15 імені Олександра Співачука
м. Хмельницького,
вчитель-методист

Компетентнісний підхід до читання художніх творів на уроках літератури

У статті окреслено сутність компетентнісного підходу у вивченні художнього тексту, що забезпечує належне сприйняття різностильових художніх творів, що сприяють збагаченню естетичних орієнтирів та досвіду.